EL VIOLÍ DE JOSHUA BELL i EL BOLERO DE RAVEL

2, 3 i 4 D'OCTUBRE DE 2015
SALA 1 **PAU CASALS**

RAMÓN TEBAR director
JOSHUA BELL violí

L'AUDITORI

Lepant 150
08013 Barcelona

www.auditori.cat

Comenta aquest concert amb
#auditori #obc

Segueix-nos a

PROGRAMA 2

OCTUBRE DE 2015

DIVENDRES 2	20.30h
DISSABTE 3	19h
DIUMENGE 4	11h

Ramón Tebar director
Joshua Bell violí

1/ MANUEL **OLTRA**

València 1922 - Barcelona 2015

L'Alimara, poema simfònic per a dues cobles i percussió (1983). Versió orquestral de l'autor — 9'

Amb motiu del traspàs del compositor el proppassat 25 de setembre, amb aquesta interpretació l'OBC vol retre homenatge a aquest músic i pedagog extraordinari

2/ ÉDOUARD **LALO**

Lille 1823 - París 1892

Simfonia espanyola per a violí i orquestra, op. 21 (1874) — 31'

Allegro non troppo
Scherzando: Allegro molto
Intermezzo: Allegretto non troppo
Andante
Rondo: Allegro

Joshua Bell violí

PAUSA 20'

3/ ALBERTO **GINASTERA**

Buenos Aires 1916 - Ginebra 1983

Estancia, op. 8. Ballet (1941) — 35'

Quadre I: El amanecer
Introducción y escena / Pequeña Danza

Quadre II: La mañana
Danza del trigo / Los trabajadores agrícolas / Los peones de hacienda / Los puebleros

Quadre III: La tarde
Triste pampeño / La doma / Idilio crepuscular

Quadre IV: La noche
Nocturno

Quadre V: El amanecer
Escena / Danza final: Malambo

4/ MAURICE **RAVEL**

Ciboure, França 1875 - París 1937

Bolero (1928) — 17'

Agrairíem que apaguéssiu els mòbils, desactivéssiu les alarmes sonores i continguéssiu els estossecs. Un mocador redueix notablement el soroll.

El temps i la durada del concert són aproximats.

COMENTARI

Javier Pérez Senz
periodista i crític musical

El retorn a Barcelona del gran violinista Joshua Bell, com a solista de la *Simfonia espanyola* d'Édouard Lalo, obre un programa al voltant del ritme, la dansa i el fulgor orquestral que culmina amb el famosíssim *Bolero* de Maurice Ravel

Perfum espanyol, lirisme i virtuosisme enlluernador. Amb aquestes armes de seducció, Lalo va assegurar l'èxit de la *Simfonia espanyola per a violí i orquestra*, dedicada i estrenada triomfalment pel llegendari virtuós navarrès Pablo Sarasate el 7 de febrer de 1875 a París. No és ni una simfonia ni un concert convencional, sinó més aviat una espècie de *suite*, o simfonia concertant, en cinc moviments, en els quals l'ús de ritmes espanyols, sobretot l'havanera, justifica el seu títol, encara que l'autenticitat de les fonts sigui dubtosa. De fet, l'obra va iniciar una moda en la música francesa –*Carmen*, de Bizet, es va estrenar un mes més tard que la *Simfonia espanyola*– que va buscar la inspiració en una Espanya imaginària, carregada de tòpics i d'exotisme.

També la petjada del folklore és present al ballet en un acte i cinc escenes *Estancia*, op. 8, de Ginastera. Obra de joventut, escrita per encàrrec de l'American Ballet Caravan de Lincoln Kirstein, plasma la vida quotidiana dels *gauchos* en una *estancia* (un ranxo argentí) de la Pampa, des de l'alba fins al capvespre. Encara que el ballet no va ser representat fins al 1952, la *suite* estrenada per l'autor el 1943 va obtenir un gran èxit. Hàbil orquestrador i creador d'atmosferes, la *suite* té moments màgics en l'evocadora *Danza del trigo* i culmina amb els poderosos contrastos de la frenètica *Danza final* (Malambo).

Ravel descrivia el seu cèlebre *Bolero* com «un ball de moviment molt moderat i constantment uniforme, tant per la melodia i l'harmonia com pel ritme». La suggeridora melodia és abrigada per un acompanyament fràgil en aparença, un *ostinato* que, com la mateixa melodia, es repeteix de forma obsessiva, sense canvis. «Abans de l'estrena vaig fer publicar un advertiment en què precisava que havia escrit una peça de 17 minuts que consistien únicament en un teixit orquestral sense música.» Amb aquesta declaració, Ravel va alimentar l'escàndol en una vetllada històrica que va tenir lloc el 22 de novembre de 1928 a l'Òpera de París, amb la mítica Ida Rubinstein, a qui va dedicar l'obra, ballant una coreografia creada per Bronislava Nijinska. És una obra única, fruit d'una ciència orquestral que Ravel va portar al cim més alt fins que l'estranya malaltia que li va causar la mort –la malaltia de Pick, actualment coneguda com a *demència frontotemporal*– li va impedir la seva tasca creadora. La programació del Bolero en la temporada de l'OBC té un valor especial per a l'Associació de Demència Frontotemporal (ADEF) de Catalunya, que, del 4 a l'11 d'octubre de 2015, celebra la setmana internacional per a la divulgació i la conscienciació de la societat davant els efectes devastadors d'aquesta malaltia.

Arribat de ben petit a Barcelona, Manuel Oltra hi va estudiar música i va ser professor del Conservatori i mestre de les generacions actuals de músics. Compositor en els àmbits de cobla, cambra i orquestra, va rebre diversos premis i se li atorgà la Creu de Sant Jordi el 2010. L'Auditori i l'OBC en volem reconèixer la seva immensa tasca.

OBC ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA I NACIONAL DE CATALUNYA

KAZUSHI ONO DIRECTOR TITULAR / EMMANUEL KRIVINE PRINCIPAL DIRECTOR CONVIDAT

PRIMERS VIOLINS **Cristian Chivu,** concertino associat / **Raúl García,** assistent concertino / **María José Aznar / Sarah Bels / José Valentín Centenero / Walter Ebenberger / Ana Isabel Galán / Natalia Mediavilla / Katia Novell / María Pilar Pérez / Anca Ratiu / Jordi Salicrú / Jozef Toporcer / Adrián Centenero* / Vladimir Chilaru * / Heriberto Fonseca* / Yulia Tsuranova*** SEGONS VIOLINS **Alexandra Presaizen,** solista / **Emil Bolozan,** assistent / **María José Balaguer / Hug Bosch / Jana Brauninger / Patricia Bronisz / Assumpta Flaqué / Mireia Llorens / Melita Murgea / Antoni Peña / Josep Maria Plana / Robert Tomàs / Annedilia Riestra* / Marina Surnacheva*** VIOLES **Ashan Pillai,** solista / **Josephine Fitzpatrick,** assistent / **Franck Heudiard / Christine de Lacoste / Michel Millet / Miquel Serrahima / Jennifer Stahl / Andreas Süssmayr / Joan Fèlix* / Alina Gurgu* / Gerrit Hendri Krosenbrink*** VIOLONCELS **José Mor,** solista / **Vincent Ellegiers,** assistent / **Núria Calvo / Lourdes Duñó / Jaume Güell / Olga Manescu / Linda d'Oliveira / Jean-Baptiste Texier / Magdalena Cristea* / Marc Galobardes* / Manuel Martínez del Fresno*** CONTRABAIXOS **Christoph Rahn,** solista / **Dmitri Smyshlyaev,** assistent / **Jonathan Camps / Josep Mensa / Albert Prat / Adriana Ruiz* / Stanislava Stoyanova*** FLAUTES **Bea Cambrils / Christian Farroni,** assistent / **Ricardo Borrull,** flautí OBOÈS **Disa English,** solista / **José Juan Pardo / Dolors Chiralt,** assistent / **Molly Judson,** corn anglès CLARINETS **Larry Passin,** solista / **Francesc Navarro / Ángel Belda* / Josep Fuster,** assistent i clarinet en mi b / **Alfons Reverté,** clarinet baix FAGOTS **Silvia Coricelli,** solista / **Noé Cantú / Thomas Greaves,** assistent TROMPES **Juan Manuel Gómez,** solista / **Joan Aragó / David Bonet / Juan Conrado García,** assistent solista / **David Rosell,** assistent TROMPETES **Mireia Farrés,** solista / **Adrián Moscardó / David Sancho* / Angel Serrano,** assistent TROMBONS **Eusebio Sáez,** solista / **Vicent Pérez / Gaspar Montesinos,** assistent / **Raul García,** trombó baix TUBA **Daniel Martínez*** TIMPANI **Javier Eguillor*** PERCUSSIÓ **Roxan Jurkevich,** assistent / **Joan Marc Pino,** assistent / **Juan Francisco Ruiz / Ignasi Vila / Pere Cornudella* / Daniel Ishanda* / Miguel Ángel Martínez*** ARPA **Magdalena Barrera** CELESTA **Daniel Espasa*** SAXOFON **Ignacio Gascón* / Mª Teresa Gómez*** ENCARREGAT D'ORQUESTRA **Walter Ebenberger** RESPONSABLE DE DOCUMENTACIÓ MUSICAL **Begoña Pérez** RESPONSABLE TÈCNIC **Ignasi Valero** PERSONAL D'ESCENA **Joan Luis**

* col·laborador

RAMÓN TEBAR
director

Ramón Tebar dirigeix l'OBC per primera vegada en aquest concert.

Director Musical de la Florida Grand Opera de Miami, del Festival de Santo Domingo i de la Sinfónica de Palm Beach, acaba de ser nomenat director artístic de l'Òpera de Naples a Florida. Des de l'arribada als EUA el 2005, ha dirigit prop de 30 produccions d'òpera, tot continuant els compromisos europeus. Recentment ha rebut el premi Henry C. Clark com a Director de l'Any 2010. Ha dirigit, entre altres òperes, *Madame Butterfly*, *I Pagliaci*, *L'italiana in Algeri* i *La Bohème* i ha fet gires per Europa i el Japó. A Nova York ha dirigit *La Vida Breve* i *Goyescas* i a l'Òpera de Florida *Lucia di Lammermoor*. També ha dirigit la Simfònica de Sant Petersburg amb M. Caballé.

Entre d'altres orquestres ha dirigit les simfòniques de Bari, Cagliari, Nàpols i Miami, les filharmòniques de Lugansk i Pilsen, la del Teatre de Torí, la del Festival de Spoleto, l'ONE, les simfòniques de Bilbao i del Principat d'Astúries, i la JONDE, de la qual va ser director assistent després de guanyar el concurs de direcció. Ha treballat amb artistes com M. Caballé, P. Domingo, T. Berganza, R. Scotto, M. Guleghina, F. Armiliato, J. Bell i G. Capuçon. Va començar a dirigir òpera als quinze anys, com a assistent i pianista a la seva ciutat natal i després va dirigir els primers concerts. Es va graduar aconseguint el Premi Especial d'Honor en Piano i Música de Cambra i, més tard, ha rebut molts més guardons. També ha col·laborat amb artistes com Rostropovitx, K. i M. Labèque, M. Maisky, R. Norrington, J. Achúcarro, A. de Larrocha, y, un dels seus mentors més importants, Ph. Entremont.

JOSHUA BELL
violí

Joshua Bell va col·laborar amb l'OBC per darrera vegada al febrer de 2005 interpretant el *Concert per a violí i orquestra núm. 2* de Mendelssohn.

El nord-americà Joshua Bell es va fer famós als 14 anys en debutar amb l'Orquestra de Filadèlfia i Riccardo Muti. Actualment és director musical de l' Academy of St Martin in the Fields, ha treballat amb els millors directors del món i ha participat en els festivals més destacats. Durant la temporada 2014-15, a més de col·laborar amb les simfòniques de Toronto, Indianapolis i Detroit i les filharmòniques de Los Angeles i Nova York, va fer diverses gires pels EUA i Europa, va actuar amb la Filharmònica de Munic i l'ONE i va oferir tres concerts de cambra a Londres amb S. Isserlis i J. Denk. Molt interessat en la música actual ha estrenat dues obres compostes per a ell: *Concert per a violí* de N. Maw, l'enregistrament de la qual va rebre un Grammy, i *Air* per a violí i orquestra d'A. Jay Kernis. Com a músic de cambra ha actuat amb els millors artistes, alguns de fora de l'àmbit clàssic com B. McFerrin, Ch. Corea, G. Stefan i J. Taylor. Amb més de 40 CD publicats, Bell és artista en exclusiva de Sony Classical i ha participat en la BSO de les pel·lícules *Flowers of war* i *El violín Rojo*, nominada als Grammy i guanyadora de l'Òscar. Amb la Camerata de Salzburg i Norrington ha gravat concerts de Beethoven i Mendelssohn, amb la Fihlarmònica de Berlín el Concert de Corigliano i el de Txaikovski i els titulats *Essential Joshua Bell*, *Voice of the violin* i *Romance*. Pel seu CD dels concerts de Sibelius i Goldmark amb la Filharmònica de Los Ángeles i E.P.Salonen va guanyar el premi Echo Klassik.

També ha rebut el premi Alumni Service i el de les Arts d'Indiana, ha estat nomenat Llegenda Viva d'Indiana i ha estat admès al Hall of Fame del Hollywood Bowl. Toca el violí "Huberman" Stradivarius 1713 amb un arc de François Tourte (s. XVIII).

DES DE 129 €

iber:Camera

ABONAMENT AUDITORI

ORQUESTRES INTERNACIONALS 2015-2016

www.ibercamera.com

DIMECRES, 14 D'OCTUBRE DE 2015, 20.30 H

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BAMBERG

JONATHAN NOTT, DIRECTOR | **CHRISTIAN BLACKSHAW,** PIANO

Beethoven, *Simfonia "Pastoral"*

DIUMENGE, 17 DE GENER DE 2016, 19.00 H *Concert coproduït amb L'Auditori*

ORQUESTRA FILHARMÒNICA DE MUNIC

VALERY GERGIEV, DIRECTOR

Scriabin, *Poema de l'Èxtasi*

DILLUNS, 25 DE GENER DE 2016, 20.30 H

ORQUESTRA DE RÀDIO COLÒNIA

WAYNE MARSHALL, PIANO I DIRECTOR

Bernstein, *"West Side Story"*

DIMARTS, 16 DE FEBRER DE 2016, 20.30 H

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE VIENA

ADÁM FISCHER, DIRECTOR | **ILDIKÓ SZABÓ,** VIOLONCEL

Beethoven, *Simfonia núm. 5*

DILLUNS, 18 D'ABRIL DE 2016, 20.30 H

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE RÀDIO SUÈCIA

DANIEL HARDING, DIRECTOR | **MARIA JOÃO PIRES,** PIANO

Dvorák, *Simfonia "Del Nou Món"*

DILLUNS, 23 DE MAIG DE 2016, 20.30 H

ROYAL PHILHARMONIC ORCHESTRA

PINCHAS ZUKERMAN, VIOLÍ I DIRECTOR | **AMANDA FORSYTH,** VIOLONCEL

Elgar, *Variacions Enigma*

Generalitat de Catalunya Departament de Cultura · Ajuntament de Barcelona · L'AUDITORI · FUNDACIÓ VILA CASAS · Igen BioLab SCIENCE FOR PEOPLE · LA VANGUARDIA

INFORMACIÓ

Abans de cada concert podeu consultar el programa de mà entrant al web de l'OBC. També hi trobareu tota la informació de **l'emissió del concert per Catalunya Música i Radio Clásica de RNE.**

Per als abonats de l'OBC, l'entrada al Museu de la Música és gratuïta el mateix dia del concert. La resta dels dies el preu és reduït → 3.50€ **www.museumusica.bcn.cat**

SUGGERIMENTS DISCOGRÀFICS

- **Édouard LALO** → *Symphonie Espagnole*
ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA I NACIONAL DE CATALUNYA
Lawrence Foster director
KOCH INTERNATIONALS CLASSICS (2005)

- **Alberto GINASTERA** → *Estancia, Variaciones concertantes & Harp concerto*
ORQUESTA CIUDAD DE GRANADA · Josep Pons director
GOLD, HARMONIA MUNDI (2015)

- **Maurice RAVEL** → *Bolero, Rapsodie espagnole*
BOSTON SYMPHONY ORCHESTRA · Seiji Ozawa director
VIRTUOSO, DEUTSCHE GRAMMOPHON (2011)

ALTRES CONCERTS

OBC: L'OCELL DE FOC DE STRAVINSKY

→ **10 i 11 OCT / SALA 1** PAU CASALS
→ **19h (18h xerrada prèvia) i 11h**

Preus de **10€ a 56€**

CONCERTS FAMILIARS: MATÍ MUSICAL PER A EMBARASSADES A L'AUDITORI

→ **11 OCT / SALA 4** ALICIA DE LARROCHA
→ **10.30h.** Activitat només per adults

Preu **25€**

OBC: EL VIOLONCEL D'ALISA WEILERSTEIN i LA CINQUENA DE BEETHOVEN

→ **16, 17 i 18 OCT / SALA 1** PAU CASALS
→ **20.30, 19h i 11h**

Preus de **10€ a 56€**